گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۴۵۳۶۵۱
یکشنبه ۴ مهر ۱۴۰۰ ۹:۱۸

مردم طرفدار آزادسازی واردات خودرو خارجی هستند

مصوبه آزادسازی واردات خودرو که حدود دو هفته پیش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، حمایت بسیاری از نمایندگان مجلس، فعالان حوزه واردات و کارشناسان را به همراه داشت. اکنون نیز دو نظرسنجی از مصرف‌کنندگان درباره تاثیر واردات خودرو بر متغیرهای کلیدی بازار، از اعلام رضایت تقاضا با آزادسازی حکایت دارد.

به گزارش خبرنگاران صنعت و تجارت گزارش خبر، نتایج این نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد از نگاه مصرف‌کننده، بازگشایی واردات باعث کاهش قیمت، ایجاد رقابت و همچنین حذف دلالان و واسطه‌گران از بازار خودرو می‌شود؛ ضمن آنکه شرایط را برای تولید و فروش از حالت نابسامان خارج می‌کند.
طرح آزادسازی خودرو از اوایل شهریور امسال در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفت، طرحی که طبق آن، واردات خودرو بدون انتقال ارز و همچنین در ازای صادرات، برای اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد خواهد بود. این طرح چهارشنبه دو هفته پیش در صحن علنی مجلس شورای اسلامی مطرح و با رای بالایی به تصویب رسید. چهارشنبه اما خبر رسید شورای نگهبان دو ایراد کلی را به مصوبه آزادسازی واردات خودرو گرفته و آن را به مجلس بازگردانده است. حالا قرار است مجلسی‌ها ایرادات شورای نگهبان را رفع و مصوبه واردات خودرو را دوباره به این شورا بفرستند. جدا از اینکه چه سرنوشتی در انتظار مصوبه واردات خودرو خواهد بود (که البته به نظر می‌رسد با رفع ایرادات، شورای نگهبان در نهایت آن را تایید خواهد کرد) مساله مهم دیگر، استقبال افکار عمومی از مصوبه موردنظر است. «دنیای اقتصاد» دو نظرسنجی از دو پایگاه خبری معتبر را مورد بررسی قرار داده که هر دو نظرسنجی نشان می‌دهد غالب افکار عمومی نگاه مثبتی به آزادسازی واردات خودرو دارند، هرچند البته بخشی از شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی‌ها معتقد به اثرات مثبت مصوبه مجلس نیستند.
تا پیش از این، از فعالان عرصه واردات، برخی از نمایندگان مجلس و خیلی از کارشناسان به عنوان موافقان آزادسازی واردات خودرو یاد می‌شد، اما حالا نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد این مصوبه از پشتوانه مردمی نیز برخوردار است. شرکت‌کنندگان در نظرسنجی‌های مربوطه، روی دو موضوع قیمت و رقابت در بازار خودرو دست گذاشته‌اند. به اعتقاد اکثریت شرکت‌کنندگان در نظرسنجی‌ها، آزادسازی واردات می‌تواند علاوه بر کاهش قیمت خودرو(چه داخلی و چه خارجی)، بازار را نیز به سمت رقابتی شدن ببرد.
این موضوع نشان می‌دهد از دید افکار عمومی ممنوعیت واردات نه تنها سبب صعود منحنی قیمت در بازار خودرو شده، بلکه اندک رقابت موجود نیز در این بازار از بین رفته است. این مساله را کارشناسان نیز تایید می‌کنند و از همین رو معتقدند با شکسته شدن طلسم واردات، ضمن افت قیمت، حداقل بخشی از بازار خودرو درگیر رقابت خواهد شد.
پس از آنکه واردات خودرو در خرداد ۹۷ توسط دولت و در راستای مدیریت منابع ارزی ممنوع شد، منحنی قیمت در بازار خودروهای خارجی کشور روندی صعودی را به خود گرفت و این وسط، رشد قیمت ارز نیز کمک کرد تا ارتفاع صعود بالاتر رود.
در بازار خودروهای داخلی دلایل اصلی رشد قیمت، انتظارات تورمی و قیمت ارز بود، با این حال ممنوعیت واردات نیز مزید بر علت شد تا منحنی قیمت بیشتر صعود کند. حالا که احتمال ازسرگیری ورود خودرو به کشور می‌رود، بیشتر گمانه‌زنی‌ها به سمت افت شدید قیمت در بازار خودروهای خارجی و کاهش نسبی مدل‌های داخلی رفته است.
هرچند این وسط احتمالاتی نیز درباره متضرر شدن خودروسازی کشور مطرح می‌شود، اما این فرضیه بین کارشناسان مدافع چندانی ندارد، ضمن آنکه فعالان صنعت خودرو هم تا به امروز نقدی جدی در این مورد نداشته‌اند. از دید اکثریت افکار عمومی نیز ازسرگیری واردات نمی‌تواند آسیبی به صنعت خودروی داخل برساند و حتی با توجه به رقابتی که قرار است ایجاد شود، امکان ارتقای کیفی وجود دارد.
فصل مشترک نظرسنجی‌های انجام شده درباره آزادسازی واردات خودرو، قیمت و رقابت است که موضوع کیفیت نیز به نوعی درموضوع دوم مستتر است. در این نظرسنجی‌ها از شهروندان پرسیده شده واردات خودرو چه تاثیری در بازار خودرو خواهد داشت و بیشتر شرکت‌کنندگان پاسخ داده‌اند که نتیجه ازسرگیری واردات، کاهش قیمت خواهد بود. همچنین بیشتر شرکت‌کنندگان در نظرسنجی، به این پرسش که آیا ازسرگیری واردات می‌تواند به ایجاد رقابت و بهبود کیفی کمک کند، پاسخ مثبت داده‌اند.
البته برخی شرکت‌کنندگان نیز معتقدند آزادسازی واردات خودرو ممکن است به افزایش قیمت منجر شود و همچنین به صنعت خودروی کشور آسیب بزند. در مجموع اما آنچه از دل نظرسنجی‌ها بر می‌آید، موافقت عمومی با ازسرگیری واردات خودرو به کشور به دلیل کاهش قیمت، ایجاد رقابت و بهبود کیفیت است که می‌تواند پیام مهی برای شورای نگهبان در بررسی دوباره مصوبه آزادسازی واردات خودرو(پس از رفع ایرادات توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی) باشد.
نتایج این نظرسنجی‌ها علاوه بر اینکه نشان از اقبال بلند مصوبه آزادسازی واردات خودرو نزد افکار عمومی دارد، نشان می‌دهد ممنوعیت واردات نیز برخلاف خواست عموم انجام شده است.
در واقع هرچند دولت در راستای مدیریت منابع ارزی در دوران تحریم، واردات خودرو را ممنوع کرد، اما نظرات مردمی نشانی از اینکه اکثریت جامعه موافق ادامه این ممنوعیت باشد، ندارد. ممنوعیت واردات خودرو به دلیل اثر افزایشی روی قیمت و کاهشی روی رقابت، بارها از سوی کارشناسان و فعالان عرصه واردات مورد نقد گرفت و در حال حاضر نیز نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند افکار عمومی هم چندان رضایتی به ممنوعیت واردات خودرو ندارند.
البته این موضوع را نمی‌توان انکار کرد که یکی از دلایل اقبال بلند واردات خودرو نزد افکار عمومی، نظر منفی آنها درباره صنعت خودروی کشور است. به عبارت بهتر، از آنجاکه خودروسازی به دلیل ضعف در تولید و عرضه محصولاتی با سطح کیفی و قیمتی مناسب، محبوبیتی نزد اکثر شهروندان ایرانی ندارد، طبیعی است وقتی صحبت از واردات می‌شود، بیشتر نظرسنجی‌ها درباره ازسرگیری واردات خودرو مثبت باشد.
طبعا اگر در بازار خودروی کشور رقابت به اندازه کافی وجود داشت و انحصاری به این بزرگی در آن نبود، میل به واردات خودرو نیز تا این حد در میان افکار عمومی به چشم نمی‌آمد.
با توجه به نظر مثبت افکار عمومی، حالا نمایندگان مجلس شورای اسلامی انگیزه بیشتری برای رفع ایرادات شورای نگهبان به مصوبه آزادسازی واردات

خودرو دارند و از آن سو این شورا نیز پیام مردمی واردات خودرو را دریافت کرده است.
گفته می‌شود اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی کار روی رفع ایرادات شورای نگهبان به مصوبه واردات خودرو را آغاز کرده‌اند و در کل نیز نسبت به تایید آن توسط شورای نگهبان خوش‌بین هستند.
ایرادات شورای نگهبان بیشتر به متن مصوبه و البته مغایرت با یکی از قوانین وزارت صنعت، معدن و تجارت مربوط می‌شود که به نظر می‌رسد کاملا قابل حل خواهند بود و اگر شورا در بررسی مجدد مساله جدیدی را مطرح نکند، واردات خودرو به کشور پس از سه سال و اندی از سر گرفته خواهد شد.
کاهش قیمت پس از واردات خودرو
اما نگاهی بیندازیم به دو نظرسنجی صورت گرفته درباره مصوبه آزادسازی واردات خودرو و جزئیات آن. در بین نظرسنجی‌های صورت گرفته، دو مورد را که یکی توسط سایت نورنیوز (سایت نزدیک به شورای عالی امنیت ملی) و دیگری توسط «ایرنا» (خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران) انجام شده، در نظر گرفته‌ایم.
در نظرسنجی صورت گرفته از سوی نورنیوز، از مخاطبان پرسیده شده که «به نظر شما واردات چه تاثیری روی بازار خودرو دارد» و برای آن، چهار گزینه «کاهش قیمت خودرو»، «افزایش قیمت خودرو»، «ایجاد فضای رقابتی و ارتقای کیفیت» و «افزایش ریسک نابسامانی در بازار خودرو و ضعف خدمات پس از فروش و کمبود قطعات یدکی» در نظر گرفته شده است.
تا لحظه تنظیم این خبر، نزدیک به نصف (۴۹ درصد) شرکت‌کنندگان در نظرسنجی موردنظر، به گزینه یک-کاهش قیمت خودرو- رای داده‌اند. همچنین «ایجاد فضای رقابتی و ارتقای کیفیت» نیز ۳۹ درصد آرا را به خود اختصاص داده است.
اگر بنا را بر نظر مثبت افکار عمومی درباره آزادسازی واردات خودرو بگذاریم و آرای مربوط به دو گزینه کاهش قیمت و ایجاد فضای رقابتی و ارتقای کیفیت را که در یک قالب مشترک جا می‌گیرند، یکی کنیم، نزدیک به ۹۰ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی تحت بررسی، نظر مثبتی درباره ازسرگیری واردات خودرو دارند.
در این نظرسنجی اما کمترین رای به گزینه «افزایش قیمت خودرو» اختصاص پیدا کرده و گزینه چهارم -افزایش ریسک نابسامانی در بازار خودرو و ضعف خدمات پس از فروش و کمبود قطعات یدکی - هم هشت درصد رای آورده است. نکته مهم درباره گزینه چهارم این است که یکی از ایرادات شورای نگهبان به مصوبه آزادسازی واردات خودرو، شفاف نبودن مساله خدمات پس از فروش و مغایرت با قانون وزارت صمت است.
در متن مصوبه آزادسازی واردات خودرو گویا موضوع خدمات پس از فروش خودروها چندان مورد توجه قرار نگرفته است، موضوعی که با مصوبات و سیاست‌های وزارت صمت در تضاد قرار دارد. طبق قانون وزارت صمت، واردکنندگان خودرو باید بابت ارائه خدمات پس از فروش محصولات‌شان تضمین لازم را ارائه بدهند و در غیر این صورت مجوز فعالیت به آنها داده نخواهد شد. حالا شورای نگهبان می‌گوید در مصوبه آزادسازی واردات خودرو، هماهنگی لازم با قوانین وزارت صمت مشاهده نمی‌شود و نمایندگان باید این موضوع (خدمات پس از فروش خودروهای خارجی) را دقیق‌تر بیان کنند.
تاثیر آزادی واردات روی رقابت
اما «رسانه های معتبر» نیز چند نظرسنجی را با محور واردات خودرو انجام داده که بررسی آنها هم نشان از اقبال بلند مصوبه مجلس نزد افکار عمومی دارد. در یکی از این نظرسنجی‌ها از مخاطبان پرسیده شده که تا چه اندازه با مصوبه آزادسازی واردات خودرو موافق هستند و برای پاسخ نیز چهار گزینه «زیاد»، «تا حدی»، «کم» و «اصلا» در نظر گرفته شده است. تا لحظه تنظیم این گزارش، نزدیک به ۸۰ درصد شرکت‌کنندگان در نظرسنجی موردنظر به گزینه یک رای داده و تنها ۵/ ۸درصد اعلام کرده‌اند اصلا موافق واردات خودرو نیستند.
در یکی دیگر از نظرسنجی‌ها اما از مخاطبان پرسیده شده که «از نظر شما، مصوبه مجلس (آزادسازی واردات خودرو) تا چه اندازه بر بهبود کیفیت و کاهش قیمت محصولات خودروسازی کشور تاثیرخواهد داشت؟ در پاسخ به این پرسش، نزدیک به ۵۷ درصد شرکت‌کنندگان اعلام کرده‌اند آزادسازی واردات تاثیر زیادی روی بهبود کیفی و کاهش قیمت خودروهای داخلی خواهد داشت. بالغ بر ۲۰ درصد نیز تاثیر واردات بر کیفیت و قیمت خودروهای داخلی را «تا حدی» دانسته و ۹ درصد هم این تاثیر را کم عنوان کرده‌اند. همچنین بیش از ۱۳ درصد شرکت‌کنندگان هم اعلام کرده‌اند آزادسازی واردات اصلا تاثیری روی قیمت و کیفیت خودروهای داخلی نخواهد داشت.
اما محور یکی دیگر از نظرسنجی‌ها این پرسش بوده که «مهم‌ترین تاثیر آزادی واردات خودرو چیست؟» در پاسخ به این پرسش، ۴۲ درصد شرکت‌کنندگان به گزینه «ایجاد بازار رقابتی» رای داده و نزدیک به ۳۶ درصد هم کاهش قیمت را مهم‌ترین نتیجه ازسرگیری واردات اعلام کرده‌اند. افزایش کیفیت خودروهای داخلی نیز به عنوان دیگر گزینه این نظرسنجی، بیش از ۱۵ درصد رای آورده و این در حالی است که نزدیک به هفت درصد شرکت‌کنندگان هم آزادسازی واردات را منجر به لطمه دیدن صنعت خودروی کشور دانسته‌اند.